

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D. ve věci

žalobce: **I. S.**
státní příslušnost X
naposledy pobytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, Odbor azylové a migrační politiky,
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 7. 2023, č. j. OAM-34/ZA-ZA11-ZA17-2023,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou ze dne 31. 7. 2023 žalobce napadl rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 7. 2023, č. j. OAM-34/ZA-ZA11-ZA17-2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo správní řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany zastaveno podle ust. § 10a odst. 1 písm. e) ve spojení s § 25 odst. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu,

ve znění účinném do 30. 6. 2023 (dále jen „zákon o azylu“), neboť opakovaná žádost žalobce byla shledána nepřipustnou.

II. Napadené rozhodnutí

2. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalobce podal dne 11. 1. 2023 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Z údajů poskytnutých k žádosti dne 16. 1. 2023 vyplývají následující skutečnosti.
3. Žalobce je kurdské národnosti, vyznává islám (sunnitskou větev) a je sympatizantem strany HDP (Halkların Demokratik Partisi – Lidová demokratická strana). Z hlediska osobního stavu je svobodný a bezdětný. Naposledy žil ve své vlasti v kraji X. Do ČR přicestoval nelegálně přes Řecko a Itálii. Rozhodl se opustit vlast proto, že je Kurd. V oblasti, kde žil, je kurdská menšina a byli tam často vyslýcháni a mučeni ze strany vlády. Dále popsal v množném čísle různá příkoří, která tam Kurdové zažívají. On sám nebyl členem žádné kurdské politické strany. Někteří lidé, kteří byli členy strany, zmizeli a on se domnívá, že byli zlikvidováni státem. Otec žalobce se v minulosti odmítl stát členem místní domobrany, a tak se dostal na černý seznam vojenské policie. Je levicového smýšlení a angažoval se v kurdských věcech, odcestování do ČR mu poradila rodina. Zmizeli jeho dva kamarádi, a tak nečekal na vyřízení svého cestovního pasu a odjel. Na Kurdy je vyvíjen nátlak, policie se vyptává na členy HDP, ale žalobce je pouhým sympatizantem strany HDP.
4. Žalovaný odkázal na předchozí řízení vedené o žádosti žalobce ze dne 25. 5. 2018, čj. OAM-450/ZA-ZA11-ZA17-2018, v němž bylo vydáno rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 8. 2020, č. j. OAM-450/ZA-ZA11-ZA17-R2-2018 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl tak, že se žalobci azyl neuděluje. Prvotní žádost žalobce byla založena na tom, že žalobce je Kurd a jako podporovatel HDP čelil v Turecku problémům.
5. Žalovaný vyhodnotil, že ve své nynější žádosti o udělení mezinárodní ochrany přichází žalobce se stejným důvodem, avšak přidává k němu písemné prohlášení, které sepsal v květnu 2019 a bylo doloženo již při soudním přezkumu rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany. Žalovaný dodal, že nemá za to, že by se cokoliv změnilo na stavu posuzování věci v tehdejší řízení, a to i vzhledem k mezitímnímu vývoji v Turecku.
6. Žalovaný vyhodnotil shromážděné zprávy o zemi původu, a to zejm. Informaci OAMP k Lidově demokratické straně (HDP) ze září 2022, a dále Informace MZV Turecko – Turečtí občané kurdského původu (říjen 2022). Žalovaný zohlednil též situaci na jihovýchodě Turecka po nedávných zemětřeseních (Informace OAMP Turecko – zemětřesení: oblast, dopady a pomoc, duben 2023) a situaci tzv. navrátilců na trhu práce a bydlení dle dostupných zpráv.
7. Z uvedených důvodů žalovaný vyhodnotil žádost žalobce jako opakovanou, která není opřena o nové skutečnosti, a proto je nepřipustná. Z toho důvodu řízení o ní zastavil.

III. Žaloba

8. V žalobě ze dne 31. 7. 2023 doplněné téhož dne podáním zástupkyně žalobce jsou obsaženy následující žalobní námitky. Obecně žalobce uvedl, že argumentace žalovaného je nesprávná, neboť zcela zapomněl zhodnotit současný vývoj politické situace v zemi původu žalobce. Žalobce byl tak zkrácen na svém právu na udělení mezinárodní ochrany. Poukázal také na to, že má platné povolení k zaměstnání na území ČR. Zároveň požádal o přiznání odkladného účinku žalobě.
9. Ve vztahu k důvodům napadeného rozhodnutí žalobce uvedl, že důvody obou jeho žádostí spočívají v kurdské příslušnosti, nerovném postavení tureckých Kurdů v Turecku a účasti žalobce v protivládních demonstracích a podpoře strany HDP. Nově však žalobce uvedl, že jej od roku 2022 několikrát vyhledala v místě jeho bydliště v Turecku policie, aniž by k tomu sdělila jakékoliv bližší důvody. To mělo být žalovaným posouzeno jako nový důvod pro podání žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný toto tvrzení žalobce ponechal téměř bez povšimnutí.
10. Dále žalobce zdůraznil, že kurdská menšina v Turecku je dlouhodobě diskriminována, což se projevuje i možnou mírou poskytované ochrany bezpečnostními složkami osobám podezřelým z nějaké protistátní činnosti, kterou se míní i kritika vládnoucí strany a vyjádření sounáležitosti s kurdskou kulturou, řečí a historií. Žalobce má tedy důvodné obavy z návratu do vlasti, což měl žalovaný zvážit jako důvod pro udělení doplňkové ochrany.
11. Žalobce k žalobě připojil bez bližšího komentáře tiskovou sestavu z webových stránek České televize ze dne 11. 5. 2023 obsahující text reportáže s názvem „*Turecko čelí kurdské otázce od svého vzniku. Erdogan Kurdům pomohl, pak otočil*“. Z uvedených důvodů žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a přiznání náhrady nákladů řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

12. Pokud tedy jde o samotnou právní kvalifikaci případu žalobce, i zde má žalovaný za to, že žalobce na jeho právech nezkrátil, když žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany zastavil.
13. Žalovaný především zdůraznil, že v rámci poskytnutí údajů žalobce opět uvedl stejné důvody jak u předešlé žádosti a dodal, že policie ho hledala u jeho rodiny v jeho vlasti a vyptávali se na něho. Ohledně postavení kvůli jeho kurdské národnosti a podpory prokurdské politické strany HDP žalovaný odkázal na hodnocení uvedené v napadeném rozhodnutí.
14. Žalovaný dále uvedl, že z průběhu správního řízení je zcela zřejmé, že jmenovaný využívá své žádosti o mezinárodní ochranu k prosté legalizaci pobytu na území ČR. Jmenovaný přijel ilegálně na území ČR a od té doby neopustil ČR. V tomto ohledu žalovaný uvedl, že bude-li chtít žadatel pobývat v ČR, může využít některého z právních prostředků, které mu dává k dispozici zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, v platném znění.

15. Žalovaný je toho názoru, že žadatele o mezinárodní ochranu při podání opakované žádosti i nadále stíhá tzv. břemeno tvrzení, kdy primárním zdrojem informací je samotný žadatel. Jeho žádost je tak posuzována z hlediska skutečností, které označí za důvody podání své žádosti o mezinárodní ochranu. Je tedy odpovědností žadatele v podané žádosti sdělit podstatné změny okolností ve vztahu k pronásledování či hrozbě vážné újmy.
16. Žalovaný setrvává na tom, že žalobce ve své aktuální žádosti neuvedl žádné skutečnosti, které by bylo možné posuzovat jako nové ve smyslu zákona o azylu a kterými by se měl správní orgán znovu meritorně zabývat. Pokud tedy jde o samotnou právní kvalifikaci případu žalobce, i zde má žalovaný za to, že nevybočil z mezí zákonného ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, když tuto druhou žádost posoudil jako nepřipustnou se závěrem, že nenalezl žádné nové skutečnosti, které žalobce bez vlastního zavinění nemohl sdělit v průběhu předchozího řízení, a které by vyžadovaly opakované posouzení. V podrobnostech odkazuje na napadené rozhodnutí, s nímž se plně ztotožňuje.

V. Posouzení věci krajským soudem

17. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (ust. § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), ve lhůtě stanovené v ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu.
18. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice). Přitom vycházel ze znění zákona o azylu s účinností do 30. 6. 2023 (srov. čl. II přechodných ustanovení zákona č. 173/2023 Sb., účinného ode dne 1. 7. 2023).
19. Žaloba **není důvodná**.
20. Krajský soud předně připomíná, že se v dané věci jedná o řízení ve věci opakované žádosti o mezinárodní ochranu, která byla napadeným rozhodnutím posouzena jako nepřipustná, protože bylo řízení podle ust. § 25 písm. i) ve spojení s § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu zastaveno.
21. Podle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu platí, že: *„Řízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná.“*
22. Podle ust. § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu dále platí, že: *„Žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1.“*
23. V této souvislosti je v ust. § 11a odst. 1 zákona o azylu stanoveno, že: *„Podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b)*

svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu brozí vážná újma podle § 14a.“

24. Pokud žalovaný dospěje k závěru, že se jedná o opakovanou žádost cizince, u které nejsou splněny podmínky pro věcné posouzení důvodů pro udělení některé formy azylu či doplňkové ochrany, zaměřuje se v rámci svého rozhodnutí pouze na zdůvodnění její nepřipustnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2017, čj. 6 Azs 66/2017-49; dostupná na www.nssoud.cz).
25. K přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu se blíže vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96. Uvedl, že přípustnost opakované žádosti je třeba posuzovat z pohledu existence možných nových skutečností a zjištění jak z pohledu azylu, tak z pohledu doplňkové ochrany. V této souvislosti upozornil, že i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či důvody, může splňovat podmínku přípustnosti, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany (viz bod 18 citovaného rozsudku).
26. Rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany pak musí obsahovat odůvodnění o tom, že: 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany (viz bod 19 citovaného rozsudku NSS).
27. Krajskému soudu je azylový příběh žalobce dobře znám, neboť se jím zabýval již dvakrát, a to v řízeních vedených pod sp. zn. 33 Az 23/2018 a sp. zn. 33 Az 53/2020. V rozsudku ze dne 23. 5. 2022, č.j. 33 Az 53/2020-32 zamítl krajský soud žalobu proti rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku byla Nejvyšším správním soudem odmítnuta pro nepřijatelnost (viz usnesení 15. 12. 2022, č.j. 2 Azs 149/2022 – 40, dále jen „usnesení o odmítnutí kasační stížnosti“).
28. V tomto řízení je úkolem krajského soudu přezkoumat pouze to, zda druhá žádost žalobce splňovala podmínky tzv. nepřipustné žádosti, tedy neobsahovala dostatečně relevantní nové okolnosti, kvůli nimž by žalovaný musel o žádosti znovu meritorně rozhodovat.
29. Krajský soud v první řadě uvádí, že dle správního spisu žalobce při sdělení údajů ke své nynější žádosti dne 16. 1. 2023 uvedl, že u něho zůstávají ty stejné důvody, jako měl předtím. Je zcela zřejmé, že žalobce zdůrazňoval své sympatie ke straně HDP, což evidentně považoval za hlavní důvod své žádosti. Dále odkázal na své písemné podání

z roku 2019, které žalovaný založil do spisu a v němž vysvětluje důvody, proč není členem HDP, a také příběhy svých přátel spřízněných s HDP. Dále pouze na okraj své výpovědi sdělil, že se na něho minulý rok ptala policie doma, přičemž jeho otce zadrželi bez udání důvodu na tři dny. Chtěl by v ČR zůstat, protože už je tu několik let.

30. Krajský soud k tomu uvádí, že žalovaný v napadeném rozhodnutí z těchto skutečností vycházel a porovnal je s obsahem prvotní žádosti z roku 2018. Krajský soud považuje jeho závěry, že důvody žádosti jsou v převážné míře zcela shodné, za zcela podložené a odůvodněné. Žalobcovo tvrzení, že ho měla v Turecku hledat policie, lze vnímat pouze jako dokreslení jeho shodně tvrzeného azylového příběhu, nikoliv jako novou okolnost zakládající přípustnost žádosti. Stejně tak lze nahlížet i na žalobcem doloženou písemnou výpověď z roku 2019, která byla předložena již krajskému soudu v řízení vedeném pod sp. zn. 33 Az 53/2020. Tomu odpovídá i prostor, který žalovaný této „nově tvrzené“ okolnosti v napadeném rozhodnutí věnoval. Krajský soud tedy nesouhlasí s námitkou žalobce, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné.
31. Krajský soud na okraj podotýká, že novou okolnost nepředstavuje ani pracovní povolení (rozhodnutí Úřadu práce – krajské pobočky ve Zlíně ze dne 12. 7. 2022), které tu žalobce získal a na nějž ve své žalobě odkázal, neboť to není okolnost relevantní z hlediska účelu poskytování mezinárodní ochrany ve formě azylu či doplňkové ochrany.
32. Pokud se týká námítky žalobce, že žalovaný zcela zapomněl zhodnotit současný vývoj politické situace v Turecku, neodpovídá toto tvrzení ani obsahu napadeného rozhodnutí, ani obsahu správního spisu. Žalovaný velmi důkladně posuzoval ve světle shromážděných aktuálních podkladů vývoj situace Kurdů (viz zejm. Informace MZV Turecko – Turečtí občané kurdského původu (říjen 2022), dále také se zabýval konkrétně stranou HDP a postavením jejich členů a sympatizantů (Informace OAMP – Lidová demokratická strana HDP). Krajský soud aprobuje závěry, které žalovaný dovodil ohledně vlivu situace v Turecku ve vztahu k případnému návratu žalobce, jako přezkoumatelné a podložené. Žalovaný svůj závěr o tom, že obavy žalobce z návratu do vlasti nejsou odůvodněné, řádně a přezkoumatelně zdůvodnil.
33. Stran tvrzení o dlouhodobé diskriminaci kurdské menšiny v Turecku krajský soud odkazuje na své závěry obsažené v předcházejícím rozsudku ze dne 23. 5. 2022, č.j. 33 Az 53/2020-32, které v podstatné míře aproboval Nejvyšší správní soud ve svém usnesení o odmítnutí kasační stížnosti. Na tomto místě je krajský soud nepovažuje za potřebné znovu opakovat. K této námitce se pravděpodobně vztahuje i dokument, který žalobce přiložil ke své žalobě (tisková reportáž s názvem „*Turecko čelí kurdské otázce od svého vzniku. Erdogan Kurdům pomohl, pak otočil*“). Žalobce nenavrhol provádět tímto dokumentem dokazování a krajský soud k jeho obsahu uvádí, že obsahu pouze obecné informace o vývoji kurdské otázky, které jsou dostatečně objektivizovány v podkladech založených ve správním spisu a které dokumentují řádné zjištění skutkového stavu věci i co do situace v zemi původu žalobce.

VI. Závěr a náklady řízení

34. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je ve výroku I uvedeno.
35. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl v řízení úspěšný, protože nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, jak je ve výroku III tohoto rozsudku uvedeno.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 19. března 2024

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.
samosoudce